

Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana
Vegova 4, Ljubljana

**VREDNOTENJE DOSEŽKOV: KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA IN
MINIMALNI STANDARDI**
šolsko leto 2017/2018

Program: **SŠ – elektrotehnik, tehnik računalništva**

Predmet: **GEOGRAFIJA**

Letnik: **1.**

Tedensko število ur: **2**

Letno število ur: **68**

Navodila izdelala: **Slavica Škerbot**

Učitelji, ki predmet poučujejo: **Slavica Škerbot, prof. geo. in zgo.**

Navodila pregledal in potrdil ravnatelj:

dr. Uroš Breskvar

Ljubljana, 31. 8. 2017

I. KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA

1.SPLOŠNA IZHODIŠČA

Pri preverjanju in ocenjevanju znanja se upoštevajo naslednja strokovno-didaktična načela: uporaba različnih načinov in oblik, upoštevanje individualnih posebnosti dijakov, doslednost, objektivnost, strpnost, načrtovanost in javnost ocenjevanja.

Preverjanje in ocenjevanje znanja naj bosta takšna, da se dijak lahko čim bolj izkaže. Poleg ustnega in pisnega ocenjevanja znanja se lahko preverjajo in ocenjujejo tudi izdelki in dejavnosti (reševanje nemih kart, izdelava kart, grafov, skic, plakatov, pp-predstavitev; nastop, terensko delo, raziskovalna naloga, projekt...).

Ocene je mogoče pridobiti tudi s poljubnim pisnim (referat, seminarska naloga, poročilo, domača naloga...), grafičnim ali praktičnim izdelkom (model, maketa,...) ter projektnim delom, nastopom ali zagovorom. Mogoče je tudi z mapo dosežkov- geo-mapa!

Po predhodni pridobitvi strinjanja dijakov se z namenom sprotne motivacije lahko znanje, izdelki in dejavnosti ocenjujejo tudi sproti parcialno. Za to se uporablja sistem kreditnih točk (0-5 točk).

Preverjanje in ocenjevanje znanja poteka v skladu s Pravilnikom o ocenjevanju znanja v srednjih šolah UL ŠT. 0070-43/2010 in Pravilnikom ERSŠG Ljubljana.

Dijaki so s kriteriji preverjanja in ocenjevanja znanja seznanjeni v uvodni uri predmeta.

2.OBLIKE IN NAČINI OCENJEVANJA

Učna snov pri geografiji je diferencirana v različne taksonomske stopnje.

INFORMATIVNA ZNANJA – INFORMATIVNI CILJI: BLOOMOVA TAKSNOMIJA CILJEV ZNANJ (1956)

Taksonomija izhaja iz temeljnih kognitivnih - miselnih procesov, ki so postavljeni v hierarhični odnos od nižjega – enostavnejšega k višjemu – kompleksnejšemu procesu.

1. Poznavanje

Tipični glagoli: naštej, ponovi, opiši, spomni se, poimenuj, povej definicijo, obnovi.

Prepoznavna in obnova (priklic) dejstev, terminov, simbolov, pravil, postopkov. Sem štejemo tudi obnavljanje in ponavljanje razlag in interpretacij. Miselni proces je zapomnitev.

2. Razumevanje

Tipični glagoli: povzemi, povej s svojimi besedami, pripoveduj, opiši, poročaj, informiraj, razloži, pojasni, utemelji, ilustriraj, navedi nov primer, razloži nekomu drugemu...

Predelava in sistematiziranje znanja ter ponotranjanje, dojetje smisla. Povzemanje bistva sporočil na osnovi lastne miselne predelave, s svojimi besedami. Miselni procesi: zmožnost sklepanja na principe iz primerov, izmišljanje lastnih primerov, ustvarjanje razlag, prilagojenih različnim poslušalcem in namenom.

Primeri razumevanja: samostojno navajanje lastnih primerov za ilustracijo principov, razbiranje grafov, zemljevidov, glasbenih zapisov, globusa, tabel, kart – tudi razbiranje odnosov med elementi v danem sporočilu, ki je nanje mogoče sklepati iz danih podatkov, zapisov, materialov, dobesedno prevajanje stavka iz enega jezika v drugega, povzemanje prebranega, opazovanega, slišane, posploševanje.

3. Uporaba

Tipični glagoli: uporabi v dani (novi) situaciji, razloži ob (novem) primeru, utemelji na (novem) primeru, sklepaj, napovej, reši, preizkusi, zamisli si.

Zmožnost uporabe, prenosa naučenega v nove situacije, aplikacija abstrakcij - splošnih idej, teorij, principov, zakonitosti, pravil, postopkov, metod v konkretnih situacijah oz. na novih primerih. S pomočjo principov, ki jih učenec razume, razlaga nove problemske situacije in jih rešuje.

Primeri uporabe: Učenec dano problemsko situacijo pojasni s poznanim principom ali posplošitvijo, na osnovi danih podatkov, principov, zakonitosti, napove izide, učinke, posledice, prepoznavna in utemeljuje izjeme pri principih in posplošitvah, išče in utemeljuje rešitve za dano problemsko situacijo, ki je zanj nova.

4. Analiza

Tipični glagoli: podrobno opiši, analiziraj, razčleni, poišči elemente, ugotovi značilnosti, primerjaj, poišči podobnosti in razlike, razlikuj, ugotovi napake.

Je razstavljanje sporočila v sestavne elemente oz. dele na tak način, da so jasni odnosi med njimi in njihova organiziranost oz. relativna hierarhija.

Primeri analize:

Luščenje značilnosti, primerjanje po različnih značilnostih, analiza elementov sporočila, predpostavk, pogledov, analiza odnosov med elementi oz. deli sporočila, npr. odnosov med hipotezami in dokazi, argumentiranimi in neargumentiranimi trditvami (predpostavkami in argumenti), identificiranje vzorčnih zvez, posledičnih relacij, logičnih in nujnih zvez med elementi, itd., pa tudi analiza organizacijskih principov, npr. kako je neko delo organizirano, s kakšne perspektive je zasnovano, kaj bi utegnil biti avtorjev namen, kakšne so avtorjeve predpostavke, koncepcije, ipd.

5. Sinteza

Tipični glagoli: zamisli si, ustvari, načrtuj, zasnuj, izmisli si, izrazi, izdelaj, oblikuj, iznajdi, kombiniraj, preoblikuj, popravi napake, izboljšaj, prepričaj, dokaži, zavrni, spodbij, ubrani, utemelji, vodi, izpelji...

Je povezovanje delov in elementov v novo celoto. Pomembno je, da gre za samostojno interpretiranje nepoznane problemske situacije in za samostojno načrtovanje strategij, ne pa za obnavljanje že obdelanih in pripravljenih postopkov in interpretacij. Razmišljanje na tej stopnji je ustvarjalno in izvirno, potrebno je divergentno mišljenje.

Primeri sinteze

Razvijanje in oblikovanje sporočil, idej, odnosov, izkušenj, udeleževanje v razpravah, upoštevanje različnih mnenj, izpeljava posplošitev, konstruiranje hipotez, zamišljanje načinov za njihovo preverjanje, načrtovanje eksperimentov, izpeljava klasifikacij, modelov, teorij, priporočanje in načrtovanje idejnih rešitev, utemeljevanje odločitev, itd.

6. Vrednotenje

Tipični glagoli: oceni, ovrednoti (pomen, vrednost), presodi, odloči se, kritično osvetli, kritiziraj, problematiziraj, sooči, razvrsti po pomembnosti, zavrni, spodbij, ugotovi napake.

Je presoja idej, argumentov, rešitev, metod, tudi materialov, izdelkov v skladu z določenimi nameni oz. kriteriji. Tu ne gre za zdravorazumsko in intuitivno vrednotenje, ampak za sistematično vrednotenje, ki izhaja iz globljega razumevanja in analize v skladu z določenimi kriteriji. Kriteriji so lahko notranji ali zunanji.

Primeri vrednotenja po notranjih kriterijih: presoja primernost, ustreznost in izčrpnost podatkov, presoja primernost in zanesljivost opazovanj, postopkov,

instrumentarija, presoja delo, dokument, zapis glede na argumente, odnose med predpostavkami, evidencami in sklepi (npr. razlikovanje med veljavnimi in neveljavnimi sklepi, argumenti, sodbami, prepoznavanje nejasnosti, kontradikcij, ipd), prepoznavanje vrednot, stališč, perspektiv, prepoznavanje predsodkov, emocionalnih faktorjev.

Primeri vrednotenja po zunanjih kriterijih: primerjava z drugim relevantnim delom, presoja po danih kriterijih, standardih...

Povzeto po:

dr. Zora Rutar Ilc, gradivo za izobraževanje v okviru projekta Didaktična prenova, 2003

Poznavanje in uporaba ZEMLJEVIDOV je ključna za pridobitev pozitivne ocene!

2.OBLIKE IN NAČINI OCENJEVANJA

➤ PISNO OCENJEVANJE

- Pisno ocenjevanje znanja se izvaja z različnimi tipi nalog, ki pokrivajo vse ravni zahtevnosti in poleg znanja preverjajo tudi veščine in spretnosti.
- Eno uro pred pisnim ocenjevanjem se znanje preverja pisno ali ustno. Preverja se tudi naloge v delovnem zvezku in geo-mapi.
- Dijaki v šolskem letu pišejo najmanj dve kontrolni nalogi, ena je nema karta.
- Teme pisnih ocenjevanj so dijakom znane vneprej, datum pisnega ocenjevanja se določi in vnese v eAsistenta na začetku vsakega ocenjevalnega obdobja.
- V času 7 delovnih dni se dijake seznanijo z rezultati kontrolne naloge, se predstavi pravilne rešitve in razjasni morebitne nejasnosti.
- Izdelek se vrne dijaku po 5 dneh oz. najkasneje v 30 dneh po vpisu ocene v redovalnico. Način vračanja izdelkov je po dogovoru z učiteljem.
- Če je 1/2 ali več dijakov ocenjenih negativno, se kontrolna naloga enkrat ponovi. Negativne ocene se popravljajo po dogovoru oz. pravili, ki jih določi učitelj. Ponovno lahko pišejo tudi pozitivno ocenjeni dijaki. Vpišeta se oceni obeh ocenjevanj.

- Učitelj lahko po lastni presoji kriterij za dosego pozitivne ocene omili, če gre za težje vsebine.
- Dovoljeni pripomočki so samo moder kemični svinčnik oz. po navodilih učitelja izjemoma barvni svinčniki (neme karte,...). Posedovanje in uporaba nedovoljenih pripomočkov se evidentira v e-dnevniku, izdelek se oceni z nezadostno oceno. Enako se postopa tudi v primeru komunikacije (ustne ali pisne) s sošolci.

➤ **Kriterij za ocene:**

nezadostno (1)	do 49 %
zadostno (2)	50 %
dobro (3)	63 %
prav dobro (4)	76 %
odlično (5)	89

• **USTNO OCENJEVANJE**

- Število ustnih preverjanj za oceno je najmanj enkrat v šolskem letu.
- Je praviloma nenapovedano oziroma po dogovoru z učiteljem, dijak se lahko tudi sam napove za ocenjevanje.
- Učitelj lahko pri ustnem ocenjevanju preverja tudi dijakovo domače delo, vsebine iz delovnega zvezka ter druge vsebine , predstavljene pri rednem pouku (referati, poročila, terenske vaje...)
- Dijaki morajo pri ocenjevanju znanja uporabljati tudi zemljevide, slikovno in drugo ilustrativno gradivo, vire in besedila... Pomembna je tudi časovna orientacija, ki poleg prostorske predstavlja izhodiščno znanje (aktualizacija!).
- Pri ustnem ocenjevanju učitelj postavi 3 vprašanja, katerih težavnost stopnjuje od osnovnega nivoja do vrednotenja. Možen je tudi način z vprašanji na listkih, ki jih dijaki naključno izberejo.

- V primeru slabše ocene ima dijak pravico do ponovnega ustnega ocenjevanja, vpišeta se oceni obeh ocenjevanj. Nezadostno oceno popravlja obvezno.
- Učitelj lahko v drugem ocenjevalnem obdobju sprašuje tudi vsebine iz prvega ocenjevalnega obdobja.
- Ocenjevanje je javno, pred celotnim razredom, pridobljena ocena se še tisti dan vpiše v e-redovalnico.
- V primeru, da negativna ocena v konferenčnem obdobju ni popravljena, je celotno ocenjevalno obdobje ocenjeno kot negativno. Učitelj v dogovoru z dijakom določi datum in način ocenjevanja za popravo ocenjevalnega obdobja v prvi uri po ocenjevalni konferenci, ko je dijak prisoten pri pouku. Pri popravljanju negativnih ocen so kriteriji enaki kot pri rednem ocenjevanju. Dijak mora pridobiti pozitivno oceno iz celotne vsebine ene oziroma obeh ocenjevalnih obdobj. V primeru, da ni pridobil vseh ocen, je neocenjen. Če je dijak ob koncu ocenjevalnega obdobja neocenjen, popravlja oceno kot dijaki z negativno oceno.
- Če dijak v ocenjevalnem obdobju:
 - ni pridobil nobene ocene,
 - ima eno ali več negativnih in nobene pozitivne ocene,
 - ima v 1.konferenčnem obdobju le dve oceni, od katerih je ena negativna , druga pa zadostna (2), in dijak po presoji učitelja v tem konferenčnem obdobju ni dosegel standardov znanja in učnih ciljev,
 je dijak neocenjen oziroma negativen.
- Če je dijak ob koncu ocenjevalnega obdobja neocenjen, popravlja oceno na enak način in pod enakimi pogoji kot dijaki z negativno oceno.

➤ **Kriterij za ocene:**

Nezadostno (1)	Odgovori na < 1,5 vprašanja
Zadostno (2)	Odgovori na 1,5 vprašanja
Dobro (3)	Odgovori na 2 vprašanja
Prav dobro (4)	Odgovori na 2,5 vprašanja
Odlično (5)	Odgovori na 3 vprašanja

OCENA	OPISNI KRITERIJ
Nezadostno (1)	Dijak ne /noče odgovarjati ali odgovarja neustrezno. Ne razume geografskih pojmov, se ne zna orientirati na zemljevidu in ne zna brati z zemljevida.
Zadostno (2)	MINIMALNI STANDARD- nižja raven reproduktivnega znanja (poznavanje, razumevanje): v minimalnem obsegu in/ali ob podpornih vprašanjih učitelja dijak ponovi, našteje, prepozna in navaja preproste primere...Se slabo orientira na zemljevidu.
Dobro (3)	Višja raven reproduktivnega znanja: reprodukcija znanja je dobra in vključuje razumevanje snovi. Dijak delno povzema z lastnimi besedami, vendar brez prave globine in podrobnosti. Primere navaja po učbeniku ali po razlagi. Na zemljevidu se slabše orientira. Učiteljevo pomoč zna izkoristiti.
Prav dobro (4)	Nižja raven produktivnega znanja (razumevanje, uporaba znanja): dijak na lastnih primerih in s svojimi besedami ustrezno in pravilno, vendar z občasnimi manjšimi pomanjkljivostmi opiše, povzame, razloži, utemelji, uporabi znanje v novih situacijah. Reprodukcijska znanja zajema točno dojetje bistva pojmov, razumevanje je jasno. Primeri so njegovi lastni, izraža se pravilno in samostojno. Se dobro orientira na zemljevidu. Učiteljeva pomoč mu v glavnem ni potrebna, uporabi jo samo za to, da se bolje prilagodi njegovim zahtevam.
Odlično (5)	Višja raven produktivnega znanja (razumevanje, uporaba, sinteza in presoja): dijak na lastnih, originalnih primerih in s svojimi besedami popolnoma ustrezno in pravilno primerja, vrednoti, sklepa, povezuje, problematizira in kritično presoja, predvidi posledice, poveže v novo celoto in nadgradi, aktualizira...Reprodukcijska znanja in razumevanje sta jasna, zanesljiva, mogoče jo je prekinjati z dodatnimi vprašanji, vendar se dijak ne zmede. Posamezne primere posreduje in navaja na samosvoj način. Pri obnavljanju znanja razmišlja glasno, navaja dodatne in izvirne primere. Se sproti kontrolira. Se odlično orientira na zemljevidu. Učiteljeve pomoči ne potrebuje, pač pa jo uporablja za dialog z njim.

- **DRUGE OBLIKE PRIDOBIVANJA OCEN**

- Po dogovoru lahko dijaki pridobijo oceno tudi z izdelavo/in predstavitvijo poročil, referatov, plakatov, maket, terenskega dela, delovni zvezek, ... Načini in kriteriji ocenjevanja teh nalog so dijakom predstavljeni ob razdelitvi nalog.
- Pridobljene ocene iz zgoraj navedenih nalog ne morejo nadomestiti ocene iz učnih vsebin v konferenčnem obdobju, se pa upoštevajo pri oblikovanju zaključne ocene.
- Če dijak ne izpolni dogovorjenih obveznosti, se ga oceni z negativno oceno.

Opisni kriteriji za ocenjevanje izdelave/in predstavitve

Razumevanje (vsebina govornega nastopa in pisnega prispevka)	<ul style="list-style-type: none"> • ali dijak pozna temo, razume pomembne pojme in odnose ter znanje povezuje z lastnimi izkušnjami in s predznanjem • ali dovolj široko in hkrati poglobljeno predstavi vsebino tako, da se lahko o njej pogovarja, nudi pojasnila in odgovarja na dodatna vprašanja • ali so zbrani podatki in informacije zanimivi, ustrezni in točni ter jih dijak samostojno in ustrezno interpretira • ali v okviru izbrane teme pokaže zmožnost kritičnega mišljenja
Delo z viri	<ul style="list-style-type: none"> • ali uporablja raznovrstne vire: časopis, strokovne revije, knjige, učbenike, priročnike, elektronske vire... • ali so viri ustrezni glede na vsebino naloge in strokovni • ali so ustrezno navedeni
Predstavljanje idej (govorni nastop, ppt predstavitev)	<ul style="list-style-type: none"> • ali samostojno in tekoče razlag, jasno in logično govori, točno uporablja in izgovarja strokovne izraze • ali je celoten nastop zanimiv in dijak večino časa obdrži pozornost občinstva, komunicira z njim • ali ustrezno kombinira razlago on

	<p>pojasnjevanje slikovnega gradiva na plakatu, ppt ter pri nastopu upošteva časovne omejitve</p> <ul style="list-style-type: none"> • ali je ppt predstavitev pregledna, vsebina dobro organizirana, ključne vsebine ustrezno poudarjene in podprte s slikovnim gradivom
--	--

Odstotkovni kriterij za govorni nastop

VSEBINA (zanimivost, zgradba referata, poglobljenost obravnavane teme, povezava s temo...)	50%
JEZIK (pravilnost, ustreznost izražanja, uporaba pravilne terminologije...)	30%
NASTOP (stik s poslušalci, govorica telesa...)	10%
VIZUALNA ponazoritev	10%

Kriteriji za konkretno oceno

ocena	Opisni kriterij
5	<ul style="list-style-type: none"> • dijak jasno predstavi problem in temo ter samostojno uporablja in primerja vire • uporabljeni viri so raznovrstni, zna poiskati prave informacije in je do njih kritičen • pravilno citira uporabljene vire in ima popolni seznam ustrezno citirane literature • s svojimi besedami razlaga vzroke in posledice, jih loči med seboj • vsebino povsem samostojno predstavi

	<ul style="list-style-type: none"> • ločuje dejstva in mnenje, oblikuje samostojne zaključke, ki so lahko podprti z izvirnimi primeri
4	<ul style="list-style-type: none"> • dijak jasno predstavi problem in temo ter samostojno uporablja in primerja vire • uporabljeni viri so raznovrstni, zna poiskati prave informacije ter je do zbranih informacij kritičen- ne išče pa novih rešitev • s svojimi besedami razlaga vzroke in posledice, jih loči med seboj • vsebino samostojno predstavi • ločuje dejstva in mnenje, oblikuje samostojne zaključke, ki so lahko podprti z učiteljevimi primeri • pravilno citira uporabljene vire in ima popolni seznam ustrezno citirane literature
3	<ul style="list-style-type: none"> • dijak jasno predstavi problem in temo, pri tem pa ni vedno zanesljiv • uporabljeni viri so raznovrstni, ve, kaj sodi skupaj, vendar ne ve , kaj lahko iz tega sklepa • s svojimi besedami razlaga vzroke in posledice, jih loči med seboj, vendar ni vedno samostojen • navaja učiteljeve primere, a še to ne vedno • dejstva in mnenja ločuje s pomočjo učitelja in oblikuje zaključke, ki niso povsem logični in prepričljivi • pomanjkljivo citira vire in nima popolnega seznama ustrezno citirane literature
2	<ul style="list-style-type: none"> • dijak pomanjkljivo predstavi problem in temo ter skromno primerja vire • uporaba virov je omejena, učenec večkrat ne ve, za kaj mu določena informacija lahko koristi • išče podobnosti in razlike, ne navaja pa argumentov • potrebuje pomoč pri razvrščanju informacij • ne razlikuje med mnenji in dejstvi • v zaključku posreduje skromne ugotovitve, ki nimajo logične in zgoščene zgradbe • pomanjkljivo citira uporabljene vire in nima popolnega seznama ustrezno citirane literature
1	<ul style="list-style-type: none"> • ne zadosti zadovoljivo prej navedenim veččinam • ni izdelal naloge

• OBLIKOVANJE ZAKLJUČNE OCENE

- Pisne in ustne ocene so enakovredne.
- Pri oblikovanju zaključne ocene se upoštevajo vse pridobljene ocene, s poudarkom na ocenah pisnega in ustnega preverjanja.
- Končna ocena izraža ne samo celostno znanje, ampak tudi odnos do predmeta, ki se kaže v aktivnosti pri učnem procesu, odgovornem prinašanju učnih pripomočkov k pouku, pisanju domačih nalog... Torej: **zaključena ocena dijaka ni zgolj aritmetična sredina vseh pridobljenih ocen!!**
- Dati dijaku še dodatne možnosti za izboljševanje ocen oz. popravo negativnih ocen pred zaključevanjem, ni učiteljeva dolžnost, temveč izključno njegova odločitev.
- Za pozitivno zaključeno oceno mora imeti dijak:
 - pozitivno ocenjeni obe ocenjevalni obdobji
 - opravljene vse dogovorjene naloge in obveznosti (referat, plakat, poročilo, terensko delo, delovni zvezek, domače naloge, urejena in kompletna geo-mapa!)
 - minimalni standard v uporabi atlasov in zemljevidov-neme karte.

• IZPITI IZ GEOGRAFIJE

- POPRAVNI IZPIT se opravlja, če je dijak ob koncu pouka ocenjen negativno. Popravni izpit je ustni. Dijak izžreba listek s 3 izpitnimi vprašanji. Izpitnih listkov je 5 več kot je kandidatov za izpit. Dijak ima pravico enkrat zamenjati izpitni listek; ta se vrne v komplet listkov. Priprava na zagovor lahko traja največ 15 minut, sam izpit pa do 20 minut. Uporaba zemljevida je obvezna.
- DOPOLNILNI IZPIT opravlja dijak, ki je bil ob koncu pouka neocenjen. Izpit opravlja pred popravni izpiti. Veljajo enaki postopki kot pri popravnem izpitu.
- PREDMETNI IZPIT opravlja dijak, ki hitreje napreduje, izboljšuje končno oceno ali pri prestopu v drug program.

II. MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

TEMA/SKLOPI	MINIMALNI STANDARDI
GEOGRAFIJA KOT VEDA	<ul style="list-style-type: none"> • opredeli predmet preučevanja geografije • pozna pojem geosfera in zna opredeliti geografske elemente, dejavnike in procese
NASTANEK IN ZGRADBA ZEMLJE	<ul style="list-style-type: none"> • pozna notranje (endogene) in zunanje (eksogene) sile in procese in zna razložiti njihov pomen za izoblikovanost površja • pozna notranjo zgradbo Zemlje in pomen za današnjo razporeditev kontinentov in izoblikovanost površja • pozna glavne faze geološkega razvoja Zemlje in pomen za izoblikovanost površja in zna na karti sveta pokazati posamezne enote • pozna vrste kamnin po nastanku in pozna njihove glavne značilnosti • imenuje tipične kamnine v Sloveniji in domači pokrajini
ZEMLJA - NEB. TELO	<ul style="list-style-type: none"> • zna opisati obliko Zemlje in posledice • pozna pomen rotacije in revolucije • zna naštetih posledice gibanj, določiti lego točk na Zemlji • primerja različne vrste zemljevidov • se znaj orientirati v naravi in na karti
RELIEFI	<ul style="list-style-type: none"> • opiše zunanje sile in preoblikovalne procese na primerih iz Slovenije in sveta • opiše razvoj rečnega, ledeniškega, vetrnega, obalnega reliefa in kraških pojavov ter jih ovrednoti z vidika človeka • navede in razloži dejavnike, ki vplivajo na razvoj posameznega tipa reliefa • s pomočjo skic oziroma slikovnega gradiva prepozna in opiše reliefne oblike • razlikuje pojma Kras in kras • ob primerih iz Slovenije pojasni pomen krasa in pomen varovanja krasa za človeka
PODNEBJE	<ul style="list-style-type: none"> • pozna zgradbo atmosfere in njen pomen za življenje • razlikuje pojma vreme in podnebje • pozna podnebne elemente in dejavnike • razloži vzroke za različno segrevanje in ohlajanje Zemlje in ozračja nad njo • razlikuje pojme, ki označujejo različno vlažnost zraka, in razloži vzroke za nastanek treh vrst padavin (glede na nastanek) • razloži vzroke za nastanek vetrov in našteje vrste vetrov • razlikuje pojma toplotni pas in podnebni tip

	<ul style="list-style-type: none"> • opiše značilnosti podnebnih tipov v posameznih toplotnih pasovih in jih pokaže na karti sveta
PRST IN RASTJE	<ul style="list-style-type: none"> • ob skicah opisati sestavo prsti • označiti profil, prepoznati horizonte in njih lastnosti • razložiti vpliv človeka na prst-degradacija (svet, Slovenija) • našteje glavne primere degradacije prsti-svet, Slovenija
VODOVJE	<ul style="list-style-type: none"> • razložiti proces kroženja vode • opisati sestavo hidrosfere • naštetih osnovne pojme, ki so vezani na tekoče vode • ovrednotiti vlogo t. voda za življenje ljudi • naštetih vrste jezer po nastanku • ovrednotiti pomen jezer • razlikovati oceane in morja • razložiti fizikalne in kemične lastnosti morske vode • naštetih in opisati vzroke ter posledice onesnaževanja svetovnega morja
PREBIVALSTVO	<ul style="list-style-type: none"> • opisati dejavnike, ki vplivajo na različno razporeditev prebivalstva • na karti pokazati svetovna območja zgostitve (vzroki) • naštetih in razlikovati pojme, ki so vezani na gibanje števila prebivalstva • naštetih in opisati dejavnike, ki vplivajo na spreminjanje števila prebivalstva • naštetih in razlikovati osnovne pojme vezane na selitve • analizirati vzroke, motive in posledice migracij • razložiti biološke in družbene sestave prebivalstva (svet, Slovenija)
NASELJA	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati podeželska in mestna naselja • definirati pojem urbanizacije, suburbanizacije, depopulacije, deagrariacije
GOSPODARSTVO	<ul style="list-style-type: none"> • ovrednotiti pomen kmetijstva za oskrbo človeštva s hrano in surovinami • razlikovati oblike kmetijstva • opisati okoljske probleme povezane s kmetijstvom (svet, Slovenija) • primerjati energijske vire glede na prednosti in slabosti • poznajo problem degradacije okolja zaradi izkoriščanja in uporabe različnih virov energije • naštetih alternativne vire energije • problem oskrbe z energijo (svet, Slovenija) • naštetih glavne industrijske panoge • naštetih razmestitvene dejavnike, jih ovrednotiti

	<ul style="list-style-type: none"> • opredeliti dejavnike v Sloveniji • pokazati na karti glavne industrijske pokrajine (svet, Slovenija) • naštetih vrste prometa in jih primerjati med seboj • analizirati vpliv posameznih vrst prometa na pokrajino • naštetih posledice tranzitnosti Slovenije • naštetih vrste turizma in pogoje za razvoj • ločijo vrste turizma v Sloveniji, turistična območja
SLOVENIJA IN EVROPA	<ul style="list-style-type: none"> • naštejejo vzroke za naravno in družbenogeografsko pestrost Slovenije • opišejo in primerjajo med seboj naravnogeografske enote Slovenije po naravnih družbenih značilnostih • ob tematski karti ugotavljajo prostorsko razporeditev gospodarskih panog ter utemeljijo vzroke zanjo s poudarkom na svoji stroki • razložijo položaj Slovenije v EZ • spoznajo temeljne naravno in družbenogeografske poteze kontinenta • na nemi karti vrišejo in prepoznajo osnovne elemente (fizične in družbene) • sestavijo osebno izkaznico EZ • prepoznajo in opišejo nekaj najbolj perečih problemov v Evropi/EZ • oblikujejo geografske orise sosednjih držav Slovenije
OSNOVE REGIONALIZACIJE SVETA	<ul style="list-style-type: none"> • zna v neme karte kontinentov vrisati meje večjih geografskih enot, jih poimenovati • označiti osnovne fizičnogeografske enote in elemente • označiti osnovne družbenogeografske elemente